

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Skanstes iela 25, Rīga, LV-1013 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

25.09.2025.

Nr. 1/19

(prot. Nr.36, 4.p.)

Elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoram piederošas elektroenerģijas uzkrātuves izmantošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma
16.³ panta septīto daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoram (turpmāk – sistēmas operators) piederošas elektroenerģijas uzkrātuves (turpmāk – uzkrātuve) izmantošanas noteikumus.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. aFRR – automātiski aktivizējamās frekvences atjaunošanas rezerves;
 - 2.2. BBJT – Baltijas balansēšanas jaudas tirgus, kas izveidots un darbojas saskaņā ar noteikumiem, kas apstiprināti, pamatojoties uz Eiropas Komisijas 2017.gada 23.novembra Regulas (ES) Nr.2017/2195, ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas (turpmāk – Regula 2017/2195) 5.panta 3.punkta b) un g) apakšpunktu;
 - 2.3. FCR – frekvences noturēšanas rezerves;
 - 2.4. PICASSO – Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no aFRR;
 - 2.5. pieprasījuma samazināšanas resurss – sistēmas operatora vai cita pakalpojuma sniedzēja nodrošināts resurss pieprasījuma, kas jāiepērk no primārajiem un rezerves resursiem, samazināšanai saskaņā ar Regulas 2017/2195 32.panta 1.punktu;
 - 2.6. rezerves resurss – papildu resurss, kas tiek nodrošināts BBJT izolēm, ja ir neapmierinoši BBJT optimizācijas rezultāti.

2. Solījumu iesniegšanas nosacījumi un solījumu cenas noteikšana

3. Sistēmas operators izmanto uzkrātuvi darbībai BBJT FCR un aFRR nodrošināšanai ar balansēšanas jaudas uzturēšanai un aktivizācijai lietderīgi izmantojamo (faktiski pieejamo) kopējo jaudu 80 MW/160 MWh apmērā.

4. Sistēmas operators uzkrātuves lietderīgi izmantojamo kopējo jaudu izmanto kā pieprasījuma samazināšanas resursu un rezerves resursu.
5. Izmantojot uzkrātuvi kā pieprasījuma samazināšanas resursu, sistēmas operators FCR un aFRR balansēšanas jaudas produkta solījumu cenu nosaka vienādu ar nulli (EUR par MW par vienu stundu). Atlīdzība par jaudas nodrošināšanu no pieprasījuma samazināšanas resursa tiek noteikta saskaņā ar BBJT noteikumu 6.panta 2.punktu.
6. Sistēmas operators, izmantojot uzkrātuvi kā rezerves resursu, FCR vai aFRR balansēšanas jaudas produkta solījumu cenu nosaka šādi:

$$P_{BUR} = \frac{|E_b - E_0 - \Delta E_{FCR} - \Delta E_{aFRR} - \Delta E_{tirg}| * C_{7d}}{T * F},$$

kur

P_{BUR} – FCR vai aFRR balansēšanas jaudas produkta solījumu cena [EUR/MW/h];

E_0 – elektroenerģijas apjoms uzkrātuvē iepriekšējā mēneša sākumā [MWh];

E_b – elektroenerģijas apjoms uzkrātuvē iepriekšējā mēneša beigās [MWh];

ΔE_{FCR} – neto elektroenerģijas izmaiņa uzkrātuvē iepriekšējā mēneša laikā, sniedzot FCR balansēšanas jaudas pakalpojumu [MWh];

ΔE_{aFRR} – neto elektroenerģijas izmaiņa uzkrātuvē iepriekšējā mēneša laikā, sniedzot aFRR balansēšanas jaudas pakalpojumu [MWh];

ΔE_{tirg} – tekošās dienas un nākamās dienas darījumu enerģijas apmaiņas neto daudzums atbilstoši 9.punktam;

C_{7d} – pēdējo septiņu dienu vidējā nākamās dienas tirgus elektroenerģijas cena [EUR/MWh]. Ja $C_{7d} < 0$, tad šai cenai piemēro vērtību 0;

T – stundu skaits iepriekšējā mēnesī [h];

F – rezerves resursam piedāvātais FCR un aFRR balansēšanas jaudas produkta apjoms [MW].

7. Ja sistēmas operatora iesniegtais aFRR balansēšanas jaudas produkta solījums tiek akceptēts, sistēmas operators iesniedz akceptētajam solījumam atbilstošu aFRR balansēšanas enerģijas produkta solījumu PICASSO platformā.
8. Sistēmas operators aFRR balansēšanas enerģijas produkta solījuma cenu nosaka, ievērojot šādus nosacījumus:
 - 8.1. uzkrātuves jaudas apjoms tiek izcenots pakāpeniski ik pa pieciem MW līdz apjomam, kas akceptēts BBJT;
 - 8.2. ja akceptētais aFRR balansēšanas jaudas produkta solījumu apjoms BBJT nedalās ar pieci bez atlikuma, tad atlikums veselās vienībās tiek izmantots kā pēdējā MW soļa apjoms;
 - 8.3. pirmo piecu MW cena Cup_1 (EUR/MWh) augšupvērstam aFRR (turpmāk – aFRR up) enerģijas produktam tiek noteikta šādi:
 - 8.3.1. aprēķina aFRR up balansēšanas enerģijas tirgus pēdējo 30 dienu, kas beidzas pirms cenas noteikšanas dienas, vidējo cenu no 2. un 3. kvartiles;
 - 8.3.2. salīdzina nākamās dienas elektroenerģijas tirgus tirdzniecības intervāla elektroenerģijas cenu attiecīgajam aFRR enerģijas produkta piedāvājuma periodam ar atbilstoši 8.3.1.apakšpunktam aprēķināto cenu un izvēlas

maksimālo vērtību no abām;

8.3.3. nosaka atbilstoši 8.3.2.apakšpunktam izvēlēto cenu kā pirmo piecu MW aFRR up enerģijas piedāvājuma cenu;

8.4. maksimālā cena Cup_{max} (EUR/MWh) aFRR up enerģijas produktam tiek noteikta kā aFRR up balansēšanas enerģijas tirgus pēdējo 30 dienu, kas beidzas pirms cenas noteikšanas dienas, 95. procentile;

8.5. katra nākamā soļa cena tiek noteikta šādi:

$$Cup_n = Cup_1 + (n-1) * (Cup_{max} - Cup_1) / (N-1),$$

kur

Cup_n – n-tā soļa cena EUR/MW;

Cup_1 – pirmo 5 MW cena EUR/MW;

Cup_{max} – pēdējā soļa cena EUR/MW;

N – soļu skaits;

n – solis pēc kārtas;

8.6. ja $Cup_{max} - Cup_n \leq 0$, tad $Cup_n = Cup_{max}$,

kur

Cup_{max} – atbilstoši 8.4.apakšpunktam noteiktā maksimālā cena aFRR up balansēšanas enerģijas produktam [EUR/MWh];

8.7. pirmo piecu MW cena $Cdown_1$ (EUR/MWh) lejupvērstam aFRR (turpmāk – aFRR down) enerģijas produktam tiek noteikta šādi:

8.7.1. aprēķina aFRR down balansēšanas enerģijas tirgus pēdējo 30 dienu, kas beidzas pirms cenas noteikšanas dienas, vidējo cenu no 2. un 3. kvartiles;

8.7.2. salīdzina nākamās dienas elektroenerģijas tirgus tirdzniecības intervāla elektroenerģijas cenu aFRR down enerģijas produkta piedāvājuma periodam ar atbilstoši 8.7.1.apakšpunktam aprēķināto cenu un izvēlas minimālo vērtību no abām cenām;

8.7.3. nosaka atbilstoši 8.7.2.apakšpunktam izvēlēto cenu kā pirmo piecu MW aFRR down enerģijas piedāvājuma cenu;

8.8. minimālā cena $Cdown_{min}$ (EUR/MWh) aFRR down enerģijas produktam tiek noteikta kā aFRR down balansēšanas enerģijas tirgus pēdējo 30 dienu, kas beidzas pirms cenas noteikšanas dienas, 25. procentile;

8.9. katra nākamā soļa cena tiek noteikta šādi:

$$Cdown_n = Cdown_1 + (n-1) * (Cdown_{min} - Cdown_1) / (N-1),$$

kur

$Cdown_n$ – n-tā soļa cena EUR/MW;

$Cdown_1$ – pirmo 5 MW cena EUR/MW;

$Cdown_{min}$ – pēdējā soļa cena EUR/MW;

N – soļu skaits;

n – solis pēc kārtas;

8.10. ja $C_{down_{min}} - C_{down_n} \geq 0$, tad $C_{down_n} = C_{down_{min}}$,

kur

$C_{down_{min}}$ – atbilstoši 8.8.apakšpunktam noteiktā minimālā cena aFRR down balansēšanas enerģijas produktam [EUR/MWh].

9. Sistēmas operators uzkrātuves uzlādei vai izlādei var pirkt vai pārdot elektroenerģiju tekošās dienas vai nākamās dienas tirgū atbilstoši uzkrātuves ekspluatācijas tehniskajām vajadzībām.
10. Sistēmas operatora izmaksas un ieņēmumus, kas rodas atbilstoši šiem noteikumiem, sistēmas operators iekļauj elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifos.

3. Noslēguma jautājumi

11. Sistēmas operators publicē un iesniedz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (turpmāk – Regulators) informāciju par uzkrātuvi atbilstoši BBJT noteikumu 14.panta 2.punktam.
12. Regulators veic izvērtējumu par sistēmas operatoram piederošo uzkrātuvi Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajā kārtībā un termiņos.
13. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU